

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

КООПЕРАТИВ

„УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР“

Дирекція Й. Стадника.

1614

1—4

В ВЕЛИКІМ МІСЬКІМ ТЕАТРІ

Понеділок, дня 25. III. — год. 7-30 веч.

Білету продають вже Каси Великого Міського Театру.

ВІЙ

Проект нового закону про збори.

Варшава, 17. березня 1929.

Конституційна Комісія Сейму ухвалила вже в III-му читанні проект нового закону про збори, який має обов'язувати на цілій території Польщі і змінити всі дотеперішні різноманітні приписи в цій справі.

По думці нового закону право скликувати збори мають лише повновладні громадяни польської держави. Брати участь у зборах мають право всі мешканці, себто і чужинці (напр. наші емігранти з Вол. України).

Новий закон розрізняє збори публічні (себто загальнодоступні) і неспублічні (доступні лише для запрошених або особисто знайомих осіб).

Публічні збори, без огляду на те, чи відбуваються в замкнених льокалах чи під голим небом, вимагають лише письменого оголошення до відповідного староства, або найближчого постерунку поліції, найпізніше на 24 год. перед зборами. Збори, яких час і місце позано до прикладної відомості (напр. оголошено в часописах) не вимагають окремого попереднього оголошення.

Всілякі збори селян, робітників фізичних чи умовних, збори, яких предметом нарад є справи піднесення господарського положення, добуття кращих умов праці чи підвищення платні, — не вимагають навіть оголошення, хоч би відбувалися під голим небом.

Дозволи влади на відбуття зборів ніколи не треба; однак влада має право оголошувати публічні збори збори заборонити, а то в випадках, коли збори скликаю: 1) з порушенням приписів закону про збори; 2) з порушенням кримінального закону; або 3) коли збори під голим небом загрожували би — очевидно з технічних оглядів — публічній безпеці і порядку. Таку заборону з мотивами належить доручити тому, хто збори скликає.

Оголошення зборів має обіймати: 1) імя і прізвище щонайменше одної особи, що скликає збори; 2) її адресу в місцевості, де збори мають відбутися, (хоч би скликаючий сам там не мешкав; подана адреса потрібна на те, щоб на ту адресу вислано посвідку оголошення, як заборону); 3) предмет нарад зборів та мову нарад (якщо наради будуть вестися також в мові непольській); однак мова нарад не може творити причини заборони зборів; 4) час і місце нарад. Господар зборів (поняття господаря буде нижче висловлено) може змінити час і місце зборів у тій самій місцевості, однак має донести про це перед зборами.

Непублічні збори у замкнених льокалах не вимагають жадного оголошення. З цієї постанови користають: 1) збори, яких учасники знані в особисто скликаючим, або мають поіменні запрошення; 2) збори і засідання всіляких органів легальних товариств, яких статут передбачує засідання чи збори (напр. засідання вишів чи загальні збори товариств); 3) збори членів політичних організацій. Представники влади мають лише право контролювати, чи скликані збори відповідають повним вимогам, а коли би цих вимог не виконано і хибно не далось зараз усунути — має право збори розв'язати.

Не вимагають далі оголошення всілякі релігійні зібрання чи обходи та зібрання в товариських цілях.

Новиною в проекті є інституція т. зв. господарів зборів. Господарі зборів (отже і неспублічні) мають мати господаря. Господарем є в першій мірі цей, хто збори скликає, а як більше осіб збори скликає, то господарем є перший підписаний. Господар має право свої функції відступити іншій особі на зборах; збори можуть вибрати провідника (голова) лише за згодою господаря. На голову зборів, чи то й особу господаря деспотизують, переходять права і обов'язки господаря. За такою

даря на зборах статутів товариства уважається особи, покликані статуту до ведення зборів. Господарем може бути лише особа, що має право громадянства (отже чужинці є виключені).

Господар зборів має обов'язок дбати про удержання спокою і порядку та має право збори розв'язати. (Внесок уряду йшов в тім напрямку, щоб на господаря наложити обов'язок розв'язати збори в деяких випадках, якщо нема представника влади; іншими словами, щоб господар зборів був відповідальний перед владою за спокій і порядок на зборах. Однак дотичний внесок уряду перепав).

Господар має право відкликати зі зборів: 1) особи, що не мають права брати участі в зборах (напр. особи у зборі), а на політичних зборах особи нижче 18 літ); якщо збори скликаю для певних означених груп, напр. для членів якоїсь політичної партії, то господар має право відкликати непокликаних осіб; 2) особи, що своєю поведінкою унеможливають наради або силою хочуть наразити перешкоди. Особи, відвані господарем зборів до залишення зборів, — мають збори покинути, а присутній представник влади має господаря в цій справі допомогти.

Адміністраційна влада має право вислати на публічні збори одного або двох (не більше) представників, яких треба призначити відповідне місце на зборах. Представники влади мають право розв'язати збори, якщо вони відбуваються з порушенням постанов закону про збори, коли перебіг зборів загрожують очевидно і безпосередньо публічній безпеці, або порядку, та коли на зборах прийде до такого замішання, яке не дасться усунути без розв'язання зборів. Поки представник влади збори розв'язує, має звернутися до господаря зборів з увагою про konieczність усунення причин, які викликають розв'язання і щойно у випадку безуспішності поновної уваги може збори розв'язати. На домагання господаря зборів, яке треба оголосити до 3 днів, влада має протягом дальших 3 днів подати на письмі причини розв'язання зборів.

Спеціальні постанови обов'язують всілякі збори академічної молоді в межах академічних шкіл.

Утруднення передбачує постанова про візиту (з виключком політичних зборів, які є візиту від оголошення). Про візит треба повідомити 3 дні наперед і то: 1) староство, якщо візит обіймає лише терен одного повіту; 2) воєводство, якщо візит обіймає лише терен одного воєводства; та 3) міністерство внутрішніх справ у всіх інших випадках.

Натомість з привілеїв користають спротиваючі візиту сенатори, які не вимагають оголошення і не можуть бути збори заборонені, а розв'язані можуть бути лише на випадок очевидного і безпосереднього загрозження публічній безпеці. — Не вимагають також оголошення і не можуть бути збори заборонені збори переліборчі (в справі виборів до сейму, сенату і самоврядних установ).

Всякі повідомлення і письма в справі зборів є візиту від степля. Відклики в справах зборів мають бути до 24 год. предложені вищій інстанції і нею за 5 днів подано, а рішення до дальших 3 днів доручене стороні. За переступство закону грозить кара до 300 зол., або арешт до 2 тижнів; орінає повітовий суд (гродський).

Проектований закон є великим поступом в порівнянні до обов'язуючих тепер законних приписів про збори. В ціл поступом в порівнянні з обов'язуючим у Східній Галичині австрійським законом про збори з 18. II. 1897, а несподівано важним кроком вперед на Волині, де цей закон ухвалити обов'язуючий там досі розпорядок Генерального Комісара Східних Земель з 25. V. 1919 р., що на ділі всілякі збори унеможливує. Інший уклад сил у Сеймі, який сповідається, що прийнятий конституційною комісією і апрофований вище проект того закону надале більшість.

ПЕРЕДПЛАТА:

Місячно: в квітні 500 зол.

За границею:

В Америці і долом, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 750 ал., Німеччині 750 ал., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 ал., Австрії 750 ал. — Життя адреси і зол.

Телеф. Редкації 29-41.

Друкарні 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЙ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА

25 сот.

На конституційній комісії представниками Українського Клубу були: д-р І. Блажкевич і заступник його недержавного посла С. Хруського — І. Запалюк, які поставили нязку поправок, із котрих деякі були прийняті.

Пос. д-р І. Блажкевич.

Льойд Джордж про версайський договір.

Його замітки на маргінесі мемуарів Черчіля.

Цими днями в Лондоні появилася останній, четвертий том споминів одного з найважливіших англійських державних мужів, Уїнстона Черчіля. Цей том має особливий інтерес, бо автор обговорює в ньому справу миру у Версалі, справу репарацій, обезоруження, мілітарного забезпечення Франції і нарешті більшовизму, коротко кажучи, справи, які ще й досі мають певний інтерес.

Льойд Джордж обговорює на сторінках „На-Фрас Пресс“ цей том споминів Черчіля, а при цій нагоді дає деякі свої дуже цікаві замітки про мирний договір у Версалі. Ці замітки тим цікавіші, що походять від одного з тим, що належали до славетної і страшно „ради чотирьох“ у Парижі.

Насамперед Льойд Джордж звертає увагу на трудність їх становища: війна тільки що скінчилася, вони мали виробити умови миру з Німеччиною, але Франція страждала у війні півтора мільона, британська держава майже мільон, а Італія пів мільона своїх молодих людей. І він твердить, що Клемансо при своїй твердості супроти німців був ще дуже адекватний, бо Поанкарє і генерал Фош домагалися безоглядної анексії всіх німецьких земель на лівому березі Рейну.

Та ще цікавіші його уваги про Вільсона, цього славетного американського інтелектуального справедливості в прав усіх народів на самоопрацювання. Він твердить, що власне Вільсон домагався, щоб весь Шлезьк віддано Польщі, а це на його думку мусіло би довести неминучо до повстання і проголошення нової німеччини. Взагалі Вільсон ніяк не міг помириться з фактом, що Німеччина має далеко більше населення ніж Франція, і всякими способами старається зменшити обсяг німецької держави. Тільки на рішуче домагання британської делегації „вимушено“, як висловився Льойд Джордж, від союзників, що вони згодилися взяти справу Шлезька на плебісцит.

Не менше цікавими є міркування Льойда Джорджа про те, чому не встановлено в мир. договір суми репарацій з боку Нім. На його думку, якби тоді встановлено цю суму, вона була би такою високою, що Німеччина при найліпшій волі не могла би сплатувати її, а це могло би повести до нових конфліктів. Відкинення Америки мирного договору дуже ускладнило справу репарацій, бо в репараційній комісії, аложеній без участі Америки, однією безпосередньо не заінтересованої держави, перевагу здобув Француз. І доверва утворення комітету Дожа політичною справою в поставило її на діловий ґрунт.

Розв'язання „Союзу Українок“ у Львові.

В останній хвилі довідуємося, що львівське Гродське Староство розв'язало українську жіночу організацію „Союз Українок“ за те, що вона мала займатися політичною діяльністю. Безпосереднім мотивом розв'язання Т-ва має бути участь деяких членів Союзу у збірці жертв на політичних в'язнів у часі панахиди за душу б. п. Ольги Басарабової. Про подробиці розв'язання подано завтра. Нині зазначуємо ще тільки те, що книги і шафи з майном Т-ва адміністраційна влада опечатала.

На парламентарній арені.

СПРАВА СУДУ В НОВОМУ СЕЛІ.

Зміст реферату посла д-ра В. Загайкевича і промови посла д-ра С. Барана на засіданні союму дня 15. п. м.

Від імені правничої комісії пос. д-р В. Загайкевич реферував внесок Українського Клубу в справі заснування громадського суду в Новому Селі, тернопільського пов. та поручив союмові прийняти ухвалу комісії, яка пішла по лінії українського внеску.

Референт ассував, що мова тут радше про реактивізацію стану, який існував без перерви від 1854 р. до кінця 1928 р., коли-то розпорядком міністра справедливості з д. 28. XI. 1928 повітовий суд у Новому Селі скасовано, а громади, які до нього належали, розділено поміж повітові суди в Збаражі і Підволочиськах. Тому, що на основі 2. ст. декрету про загальні суди для заснування суду треба тепер окремого закону, внесоків цієї комісії відповідний законопроект і правничка комісія цей проект ухвалила. Промовець по-яснюється на сам факт існування суду у тій місцевості від 1854 р. і тому обмежується лише до найважливіших аргументів, які промовляють за атриманням суду. Отже пригадує, що належало туди 25 громад з 32.000 мешканців, що раніше віддало від тих громад до суду в Новому Селі виносилася від 1 до 14 кілометрів, а нині — до суду в Збаражі чи Підволочиськах — виносилася від 8 до 24 км., і врешті, що нині після поділу громад, громади опинилися при інших округах судових та інших адміністрацій, чим створено яскраву аномалію. Тому швидкий вимір справедливості, який є головною ціллю судівництва, і вигода громадян вимагають реститування у Н. Селі суду.

Пос. Подоський (ВВ) зголосив внесок на відіслання справи назад до комісії. бо вона, мовляв, не розглянула меморіалів, надісланих різними місцевими організаціями (голос: „це певно виборчі комітети одинокі!“). Тоді забрав слово посол д-р С. Баран, як той, що від ряду літ живе на терені того суду і прегарно знає місцеві умови. Він підкреслив, що нов. суд у Новому Селі був найбільшим судом по кількості справ в усіх доколичинних судах, на доказ чого відчитав детальну статистику. Звернувши увагу, що на терені апеляційних судів краківського і львівського на дністи мішлядесять судів скасовано чомусь-то лише один-єдиний у Н. Селі, коли тимчасом у болях повітах Галичини є по 4 або по 3 суди, і то повітах менших та бідніших, ніж новосільський повіт. Посол Подоському промовець відповів укласти на факт, що на 25 громад, приналежних раніше до суду в Н. Селі всі громадські ради, та ще й одногласно, рішили просити реституції суду, та що 17. грудня 1928 р. відбулося у цій справі віче, на якому були всі начальники догичинних громад і понад 1000 громадян усіх трьох національностей, і де ухвалено резолюцію, вислану з широким умотивуванням до всіх союмових

клубів. Вкінці промовець заявив, що особисто зібрав інформації, що провідники округних судів у Тернополі і Львові офіційно заявили за атриманням суду в Новому Селі.

Після того, як пос. Ярузельський (ВВ) такі опритувавши потребу суду в Н. Селі, а якого — мовляв — населення не має жадної користі і після аналогічно висловленого погляду представника уряду, референт справи пос. д-р Загайкевич застерігся від імені комісії проти закиду посла Подоського, що нібито комісія неохоче розглядала справу, і проти натяку пос. Ярузельського, бунітні внесоків належить у цій справі на чому іншому, ніж виключно на добрі місцеві мешканців. Промовець пригадав велику депутацію, яка нахотинчала в цій справі до міністра справедливості, складену бюджетовому реферитові його ресорту, що не буде скасований ані один суд у Галичині. Аргумент бюджетової охотності не витримує критики, бо будинок суду в Н. Селі і так законтрактований згорі на 2 роки, а судові „роки“ і виїздові сесії коштують теж гроші. Так само не в правдою, що будинок у Н. Селі є для суду непридатний. Доказує теж промовець, що в такій справі, в якій є зацікавлених понад 30.000 населення, найбільш авторитетний і остаточно рішавчий голос має законодатна палата.

У висліді прийнято внесок Укр. Клубу у 2-му читанні, відкладаючи з читання до слідуючого засідання.

СПРАВА ЕКСПОРТУ СВИНЕЙ.

Промова посла О. Луцького на засіданні союму в дні 15. п. м.

Промовець зазначає, що вже у своїй промові в генеральній дискусії над бюджетом яскраво висказався проти так численних картелів і торговельних синдикатів. В останньому часі само правительством знову утворило новий синдикат, цим разом для експорту свиней і наділило його такими митними пільгами, що в дійсності він є новим монополієм. Поза цим синдикатом вже ніхто не матиме змоги вивозити свині поза межі держави. І дотеперішня торгівля свинями була великим нещастям для головного продуцента свиней, дрібного селянства. Ніде воно не почувалося так безрадним і виснаженим, як на торговельних худобі, особливо свиней. Всеякби вільна торгівля давала принайменше в теорії змогу конкуренції поміж торговцями. Монополістичний характер синдикату для експорту свиней не останється без впливу і на внутрішній ринок і безумовно поменшить на нм можливість дотеперішньої конкуренції торговців, що готово дуже болючо відбитися на продуцентів свиней, на дрібних хліборобів. Внесок Земельної Комісії пропонує на нинішнє засідання союму, підкреслює цю небезпеку і осуджує утворення правительством синдикату у двох напрямках: 1) тому, що він є організацією дотеперішніх купців, а не продуцентів і 2) що правительством, надаючи синдикатові монополістичний характер, не забезпечило в вистарчаючій мірі

впливу господарським організаціям дрібного селянства на діяльність цього синдикату. Земельна комісія сдушно домагається у своїх внеску, щоб правительством перетворило угоду між купельним синдикатом на синдикат продуцентів, що має статися через примусове приліпання до синдикату усіх різнорічторговельних кооперативів, які зголосяться в члені синдикату. Тимчасом, має правительством забезпечити господарським організаціям контроль над діяльністю синдикату поміж контролі державного комісара. Рахуючися в дійсності, себто з кількістю існуючих господарсько-торговельних, суспільних організацій, комісія прийняла вище згаданий компромісовий внесок і пропонує його союмові і в цім переконати, що домагання комісії в напрямку контролю уряду і хліборобських організацій над цим синдикатом, та поступення переміювання його в організацію продуцентів, буде дійсно проведене. На жаль, уже перші кроки синдикату адряджують, що він не бажав такого ходу справи. Союз українських хліборобсько-торговельних спілок „Центросоюз“ у Львові, який об'єднує кругло 2.000 сільсько-господарських кооперативів і на території своєї діяльності є єдиною хліборобською організацією, яка дійсно може збирати безпосередньо від селян і масово їх безроги на експорт, зголосив перед двома неділями в синдикаті бажання стати його членом. На це одержав з синдикату відмову, що прийняття „Центросоюзу“ в члені синдикату залежить від опії централі польських господарських товариств у Варшаві. Не до речі ставити нам такі умови і ми на це не підємо. Бесілля звертається до присутнього міністра рішуче і домагається, щоб міністерство звернуло увагу синдикатові, що його обов'язком є приймати в члені кожен дійсний хліборобсько-торговельну організацію без ніяких заяв, чужих опійів.

В голосуванні прийнято резолюцію комісії, яка каже про реорганізацію синдикату для експорту безроги через прийняття туди також продуцентів.

Троцький про Сталіна.

Кореспонденти німецьких газет в Константинополі мали розмову з Троцьким на різні теми радянської політики. Троцький мав зазначити, що радянська державність стоїть дуже твердо, однак він не вірить, щоб Радянський Союз у тому ізоляційному становищі, в якому він опинився, міг осангути своє завдання. Що токрається суперечностей між ним і Сталіном, то вони полягають у тому, що Сталін „націоналіст“, а він, Троцький, інтернаціоналіст. Як видно, Троцький не міг усвоювати розумінні вигадати більшої ладки на Сталіна, як назвати його „націоналістом“.

Громадяни! Поголовним членством дамо доказ перед світом нашої свідомості і національної гідності. Тому мерщій в ряди члена „Прогресу“.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.

Оповідання.

(Продовження)

XI.

Погасли світла у всіх хатах, заснуло все село. Ще тільки блимає лампа в тій кімнаті на цоливі, що від подвіря. Тут мали спати Грицько, Стецько і Багрий. Багрий і Стецько лежали вже давно, Грицько сидів при столі і, схилившись, писав.

Уже кілька днів ходив задуманий. Нахмарив чоло і відійшов від товариства. Повинь почувань і думок обхоплювала, огортала, заднала його, та він не міг ще знайти форми, щоб вижити ті всі почування й мучився.

Огонь кохання до той, що так довго вже в любові, тужив за нею і снів про неї. Огонь, а в ньому горить його серце... Але ні, не це, не це! Образ огню не віддавав того всього, що діялося в його душі... Йі уже в найближчій хвилині ставав перед ним інший образ... Йі очі — глибоке безмежне море — криють у собі тисячі таємниць, чидать... І перед ним в давніх спогадів будилося море й він шукав подібностей... Здавалося, вже вийшов: один образ моря в силі віддати частину краси й усіх таємниць й очей... Йі голос, шибет солов'яком, — й слово, ласкаве, привітне, падає бальзамом на його душу... россою, що канула на сонцем спражену билину... Була його зорею, його шастям, його горем...

Але образи ще плавалися, ще не віддавали всього його чуття, ще не викінчені, один побивав в уяві другий, викирав його... Аж нині учерчі заднала його знов хвиля настрою... Малував й красу, красу молодої дівчини, яку полюбив юнак.

Повинь почувань видивалася в образах, ті образи малював не фарбами, тільки словом, але те слово не всюди гнулося. Почування видивалося, як збурхані ріки на весну, коли загірє сонце... Слово, форма, були гатєю на ті ріки, що не пукала повени почувань, тамувала, і коли й пукала, то не в те русло.

Але почування підносилося вище гати, опановувало її, розривало... І колиб хтось з боку дивився на Грицька в такій хвилі, побачив би, як він, вляпавши очі в лапір, якого, здається, й не бачив, писав скоро, нервово. Але вже по хвилі він черкав, черкав уже написане. Не це, не це! І він писав наново. І знову черкав, черкав, черкав і — знов писав. Розвалена одна гать гірського розбурханого потоку — а тут виростала друга...

Стецько лежав у постелі. Бачив, як томився його друг, як бився з формою, як борикувся з нею, наче Кирило Кожум'яка зі змієм. Але мовчав. З приятелем любив нераз сваритися і дрозитися, але коли той твердив, ходив біля нього на пальцях і зазирає у собі відлх. Зрештою і він мав нині свою грижу та свій сум.

За римським імператором міг сказати: „Perdidi diem“ — я втратив день! Рано думав, що нині, нині поговорить, розмовиться з нею — а тут, якби всі напосідали на нього! Довге богослушення, потім ті крикливі Пшеморовські, потім „той во“ Багрий, а потім у саді вже був разом з нею, вже став з нею розмовляти, як чогось вийшла мати й усе пропало. Пшеморовські молоді вєсь час язиками, молоді з криком і газмором, як малиновий камінь розмелює пісок. Потім прийшла вистава „Наталка Полтавки“ в сільській читальні. Сидів побіч Кесей, та вже був без гумору. Малецька, вузьенька сая, в якій дусилися люди... Сиділи в лавках, а над їх головами товпилися глядачі, що одушевлялися, реготалися, плакали, обидані акторам уваги...

Як міг у такій ситуації розмовляти з нею...? Але завтра... завтра! Але що... завтра мав йі сказати? — питає сам себе Стецько і відповідав сам собі: Нічого! Нічого! Він тільки хотів з нею говорити, слухати йі мови, любуватися йі виглядом... Пізніше йі, бо кожне йі слово, кожне йі мови ловила його за серце... Хотів бути близько неї, дивитися йі в очі... слухати йі поважної мови, коли розказувала про своє життя на селі зі сотками дрібничок, пустих, маловажних, та таких принадних, гарних... І він сам розказував йі сотки дрібничок... З боку міг хто думати, що це дітей двоє розказують собі казку...

Він хотів би розказати йі усі свої журби і клопоти йі усі свої втіхи. Чоч поправді — які журби в нього? Був сном повневолоного народу, що натужував усі свої сили, щоб скинути ярмо чужинця. І він натужував усі сили й працював. Учився, щоб киякшкорше стати в ряди активних борців. І пробував своїх сил у белетристиці і знову вчився. Задумав у довгій циклі повістей змалювати давнину повневолоного народу. Та як тяжко це йшло! Приходилося починати роботу від самих початків, від давніх літописів. А літописці яку мають зброю, як не слово, що не в силі віддати всіх об'яв життя! Слово засушує подію, як зілляр засушує рослину. І скільки треба знання й буйної уяви, щоб із засушеної і приліпленої до паперу троянди відтворити собі образ живої, своєї троянди, гордої своєю красою, розцвілою між зеленим листям, серед інших цвітів! Ця троянда цвіте на свіжому ранньому сонці що грається барвами й тінями, на ранній росі, що скріляється перед сонцем між червоні пластинки, до цієї троянди прилітає бджілка, збаблена пахом, і по довгому штовбурі лізе пильна мурашка по своїй пожині...

(Продовження буде)

Радянська Україна.

Зїзд пролетарського студентства в Харкові.

На зїзді пролетарського студентства в Харкові, що відбувся там у половині березня ц. р., обговорювали між іншим соціальні відносини серед студентства. На зїзді стверджено, що вищі школи „засмічені чужими, антипролетарськими елементами“. Наприклад в Одесі серед аспірантів (кандидатів на професорів) є 31 відс. колишніх поміщиків. Зїзд висунув домагання, щоб вищі школи звільнили вже раз від синів гайтайства, неспланства та поміщицтва, бо вони „приспільнюють школі такі настрої як антисемітизм і хуліганство“. Таксамо рішено домагатися перевірки професури, бо часто буває, що професор, який викладає соціально-економічні дисципліни, має протирадянські погляди.

На зїзді промовляв представник народного комісаріату освіти Приходько про українізацію вищих шкіл. Він зазначив, що українізація вищих шкіл йде повільно та маво. Не зважаючи на те, що для вивчення української мови було повних п'ять літ часу, то деякі професори просто відмовилися вивчити українську мову. Таксамо і велика частина студентства стоїть чомусь на аримпресійній позиції щодо українізації вищих шкіл, бо ще й досі за 5 літ не було випадку, щоб самі студенти виступили проти професора, що саботує українізацію.

Один із секретарів КП(б)У Любченко висловив на зїзді промову про завдання вищих шкіл у партійному розумінні. На думку партії вищі школи мають виховувати та підготувати кваліфікованих кандидатів для праці біля радянського будівництва, гідних борців за класове визволення працюючих і певних будівничих пролетарської культури.

За обєднання Китаю.

Конгрес китайського Гоміндану.

В лютому відбувся третій конгрес Гоміндану (національно-революційної китайської партії) в Нанкіні. Цей конгрес мав своїм завданням усунути небезпеку нової горожанської війни. А небезпека ця й досі дуже велика, особливо з огляду на те, що деякі провінції, в яких мілітарно панують ліво настроєні генерали, не прислали своїх представників на конгрес. Крім того кілька ліво-радикальних членів виконавчого комітету видали з примусу конгресу відозву, в якій заявляють, що Гоміндан зрадив інтереси працюючих мас китайського народу.

Голова конгресу, Гуганмін, у своїй промові заявив, що головним завданням конгресу є переведення цілковитого обєднання Китаю, бо тільки тоді він може приступити до розв'язання ріжних актуальних проблем китайського життя. Центральний виконавчий комітет Гоміндану виробив для зїзду меморандум в справі обєднання партії й держави.

Буковина й Бесарабія.

Буковина шезне з карти

Законопроект про адміністративну реформу в Румунії вже остаточно зредатований. На підставі цього проекту буде Румунія поділена на 8 областей. Авторі законопроекту кермувалися при укладанні його не політичними, а економічними й географічними мотивами. До одної з тих 8 областей будуть належати Буковина й північна Бесарабія як окрема провінція. Решта Бесарабії з північною частиною Молдавії будуть творити дальшу провінцію. На чолі кожної провінції буде стояти особа з правами державного секретаря і правом участі на нарадах ради міністрів. Він буде називатися верховний генеральний комісар або генеральний адміністратор. Префекти будуть лише представниками центрального правительства, а повітами будуть управляти предсідники повітової ради. Політичні партії мали вже згодитися на цю адміністративну реформу і є надія, що вона буде введена в життя з деякими дрібними змінами. („Час“.)

Народне віче в Чернівцях.

Дня 10. березня відбулося в Народнім Домі в Чернівцях віче, скликане комітетом українського студентства. Тому, що віче було заповіджене майже безпосередньо по Шевченківській концертній, не вийшов на ньому велике число учасників, котрі в інший день були певно переповнили простору салью Народнього Дому. Отворяючи віче, привітав п. Леонід Алеськевич присутніх і запропонував на предсідателя віча о. Драчинського. Це внесення прийняли зібрані оплесками. Предсідатель подякував за вибір і звернув увагу присутніх на заслуги нашого пророка Шевченка. Секретарями вибрано пп. Романівського й Циганюка. До слова зголосився п. Райлян, який підчеркнув у своїй промові вагу рідної школи. На його внесення постановили присутні вислати до Високої Реченції, президента міністрів Маніва й міністра Савчука таке домагання: „Зібрані на вічу дня 10. березня 1929 р. домагаються від правительства негайного заведення навчання у всіх народних школах Буковини, Бесарабії і Мармарошні українською викладавкою мовою, відновлення учительського мужеського і жіночого семінаря, середніх шкіл і катедри української мови та славистики в черновецькій університеті. Віче домагається введення української мови в богослуженнях і проповідях. Посол Андрійчук сказав: міністр Костакеску сказав послам у справі викладавчої мови, що ухаали громадських рад йому не вистарчають і що родичі дітей мусять подати подання до міністерства, в якім проситимуть заведення української викладавчої мови. Такі подання виготовила вже нац.-цар. організація і роздала по селах. Д-р Суховерський подав у рефераті план господарської організації. В справі господарської організації говорили ще п. Тарновецький, д-р Радина, п. Задума, п-і О. Павлюх-Гузарева і ін. Гарне враження зробила промова селянина Андр. Данилюка, який сказав, що

тільки тоді нарід зможе шонебудь осягнути, коли буде горнутися до своєї національної організації.

Свято Шевченка в Ясах.

В неділю 10-го березня ц. р. святкувало українське культурно-спортивне т-во „Громада“ в Ясах пам'ять Тараса Шевченка такою програмою. 1. Слово до присутніх — Пенюк, 2. „Заповіт“, 3. Шевченко, його життя та творчість, святочний реферат — Дебрич М., 4. „Гамалія“, відчитав Квасницький, 5. „Утоплена“, відчитала п-на Данилюк, 6. „Послання“, відчитав Бережан. В святі взяли участь окрім членів т-ва батьки: Пенюк з жінкою, Дуда з жінкою та Печерський з жінкою, як також студенти-українці з Бесарабії. На зазні п. Корніяка зложили присутні 500 лев на допомогу голодуючим студентам у Подєбрадах.

3 життя українців в Югославії.

Вистава „Невольника“ в Білгороді.

Білгород, 15. III. 1929.

Українське Т-во „Просвіта“ у Білгороді виступило в суботу 2. п. м. перед ширшу сербську публіку вперш з серйозною виставою „Невольника“ і тим дало нагоду переконатися русофільському в загальному Білгородові, що український нарід стоїть на високому ступені своєї питомої культури. Вистава сама по собі випала надсподівано вдало. Коваль був знаменитий, а Ярина, молода дівчина, в трагічних моментах так була природно захоплена грою, що справді не удавала театрального болю серця, а сльози їй самі лилися з очей. Степан, гарний козак, в деяких моментах був дещо незрівноважений і знадто — як на козака — ліричний. На загал грійшла справно від початку до кінця вистава. Найбільшу увагу публіки звернули на себе IV. і V. дії. Кожна пісня — „эта краса и гордость каждой украинской пьесы“ (замітка російської критики) — викликала бурю оплесків. Дума сліпого Степана, відспівана з чуттям прекрасним барітоновим голосом, стріла з Яриною і кінцева молитва — витискали сльози в очах публіки. Напринуд гарні декорації дали нашому „Невольникові“ якнайкраще театральне заокруглення.

Помічник міністра внутрішніх справ гратулював голові Т-ва п. Іванові Будзюку на вдалій виставі, кажучи, що мав нагоду переконатися, наскільки то сербський нарід близький українському. Це саме підчеркнули і сербські денники, як „Време“ і „Новости“, які між іншим домагаються повторення „Невольника“. Знаменна річ, що рос. білгородське „Новое Време“ помістило (ч. 2351 з 5. III.) основну, дуже прихильну оцінку вистави пера Н. Рибинського. Ця велика, фавово написана оцінка в органі, що не дуже то досі цемонився з українцями, має очевидно своє значіння. Не менше прихильна оцінка нашої виставки появилася в українському тижневику „Руски Новини“, що виходить в Новому Саді. Громади на-

BLUE BOY.

Лещатами довкруги Львова.

Вперше обїхав лещатами Львів довкруги ще в 1912 р. проф. Ів. Боберський. Це й дало товчок К. Л. К. узадати дня 3. III. лещетарську мандрівку довкруги Львова.

Сніг і мороз дописали й нас 10-рушило зпід гори Льва під проводом І. Мрица в три Знесіння в напрямі личаківської рогачки. Маємо вражіння, що ми не коло Львова, а десь на терені Карпат. Писемось на стрімкі збоча „чатиною“ і „стусенем“, аби зїздатися стріаюю вниз. Переходимо залізничний шлях, на хвилину стримуємося, оглядаємося. На північ лежить слава „Кістарва“, перед нами і Кривичі і Лисиничі і Чортівська Скала. Скільки міг би про них оповісти Х. і XII. курись 4-ої бригади УГА?.. Біжимо даліше, ми-наємо личаківську рогачку, несемось в личаківський парк, писемось на запущений і призабутий „Хоам Слави“ (а всеж людське героїство треба як слід шанувати!) і рівниною підбігаємо до тіска Погуляки. Там зїздімо над ставом.

Хвиля відпочинку. Дехто поправляє вязання, Обсервуємо амагання польської середньої окопи і писемось вже даліше в напрямі Зеленої рогачки. Сніг-прегарний! Одноостійність його зєрни бальсамом ділає на нерви. Не чуєте ні автоматів сирен, ні дзвінків трамвая, ні гамон осоружної толпи. Що хвиля новий залізний обїзд в морі сонячного світла... А я що хвиля знімаюся позад: чи тому, що вже на 40 проц. старший фізично від моїх спінтопарників проїзних, чи може тому, що маю знадто багато вражіння, що йтисі хотів би забрати з дороги з собою. Підтїгаю мене примідинок за себе і дивлюсь. Тут система Тайлора має своє поновлення.

Рити праці додає нових сил. Як воно легко йдеться в крок другого! А застаномівся, якби воно легко прийшлося йти 40-міліоновій нації, колиб держали всі рівний крок... Колиб усі йшли до такту! Тільки тут пригадується мені одно застереження І. Франка:

Коб у нас в голові був той такт, що в ногах, шаслава була би вже Русь вся!

Зїзджаємо дорогою понад яр Снопкова й опинюємося на Залізній Волі. Відпочиваємо пів години під освіженими смереками і стрічаємось з другою прогулькою К. Л. К., що дійшла сюди від Вулицької рогачки. Маленьке постійня (бо заїсідання цього не можна назвати: всі стояли на лещетах) під проводом дир. Панькова. Маленький попис в „млинках“, „проскоках“, „телемарках“, „християніях“ і „бічничках“ і, що найважніше, попис у тому, хто найкорше зїсть друге сїдіння. А потім відхід у дальшу дорогу на край Зофіївки і до площі Сокола-Батька.

— Сніг, що навіть степеністий на площі не видно, — заважає хтось з дотепніших. І пригадався недавня гірка дійсність.

Впадаємо на Вулицю. Довгий Славко Р. робить пробний скок на імпровізованій „скічній“ і тягнемо даліше здовж станіславівського залізничного шляху. Лишаємо праворуч імпортантний будинок СС. Василяков, ліворуч за нами вулицькі обозони. Там в 1919 р. відбувалися перші українські легкоатлетичні амагання. Там метав Федь Черник ратинієм і там позайомовувалися з європейською технікою копаного мяча, бо своєї площі ще не було. А тренер з пражської „Славії“ амів навіть на обозоні богато нас навчив!

Відсідь монотонна рівнина аж до Кортумівки. Тільки праворуч від нас, катедра св. Юра, що домінує над Львовом і притягає око. Ми-наємо Кульпарків (біжть у нас у нїмче не залежався!).

Сигнівку, Богданівку і переходимо понад паркані цілком зайнятої Левандівки аж на клепарівський дворець. Якись два громадяни поспішно віддаються від товарних вагонів... Біжимо наверхами з паровою машиною, що сопє й покашлює астматично, а потім зачинаємо підлазити на Кортумівку.

Вражіння гірського краєвиду. А тепер яких 400 метрів у низ і то доволі стрімко. В глибокій присіді мчимо в долину. Окуляри заходять парою, скупчує всю силу нервів, та дарма. Напотемки вибиває собою аму в снігу, як 15-ім граната, а сніг тільки куриться (очевидно не під кожним). Обтрїпуємось і зважимо, що скільки разів я тут не був, не обїялось без зломаної лещети. І дійсно: молодий лещетар оглядає свої і таки одна бодай здожд надкололася.

Понад Клепарів біля військової стрільниці зїздімо до залізничного шляху, перелазимо понад паркан (прохожі мають з того величезну радість) і кількома вулицьками дістаємося у підніжжя Високого Замку, а потім біля Папарівки зїздімає до дороги Кісельки. Тут робить нам наш провідник несподіванку на сам кінець. Найтяжчий (яких 80 метрів) підхід треба брати чатиною ступенем і що хвиля наверхати.

Мав рацію! Навіть така тяжка перелона перед кінем не сміла нас відстратити. Ми мусіли знайти силу волі й взяти. І взяли. Бо спорт — це боротьба, це змаг, це напруження! І тому мандрівництво зачислюють теж до спорту, з не меншим правом, як і копаний мяч.

Ми змогли в нашій мандрівці-боротьбі довкруги Львова 24 км. у плоскій лінії, 11 підходів і стількиж зїздів. Разом зробили ми 30 км. км. дороги, якщо не більше, від гол. 10. разо до пів до 4-ої поноудні.

тих людей, що існують у Загребі, Новому Саді, Бел. Бечкерек, Шиду й ін., вислали на виставу офіційно своїх делегатів. Між публікою помітно було багато секційних шефів різних міністерств, а головним міністра освіти, директорів і професорів білгородських гімназій, вищих офіцерів, делегатів „Народної Олбрани“ і бюро праці Ліги Націй. Взагалі селя була виповнена, публіка розходилась вдоволено.

Українське Т-во „Просвіта“ виконало цим велику культурну і пропагандистичну задачу. Цей успіх повинен заохотити до дальшої інтенсивної праці.

По широкому світі.

Адміністраційна рада „Міжнародного Бюро Праці“ в Женеві відкинула проєкт розглянути ватингтонську конвенцію про 7-годинний робочий день.

Англійський парламент буде розв'язаний 10. травня.

У Кенігсбергу оснували литовсько-німецьке товариство для зміцнювання дружніх взаємин Литви з Німеччиною.

Китайська статистика стверджує офіційно, що в Китаю голодує 14 мільйонів осіб.

Законодатні збори Індії прийняли резолюцію домогтися, щоб Індія дістала статут домінії.

Шведський парламент ратифікував пакт Кельога.

Між Бразилією і Парагваєм почались сутички по причині спірних претензій до острова Маргеріті.

Про чистоту ідей.

Лист Вячеслава Липинського.

Від Редакції: На виразне бажання Шановного Автора відсилаємо цей лист без ніяких змін і скорочень.

Хвальна Редакції!

Звертаюсь до Вас, як до Редакції одного з наших Західних Земляк дзвіника, з уклінним проханням помістити одні-два рядки у справі, може не зовсім байдужій для ширших кол українського громадянства.

В ч. 18 „Нової Зорі“ з д. 10 п. м. уміщено збірна заява групи гр.-кат. духовенства, в якій підписані висловлюють побоювання, що перемиський „Український Голос“ „компромітує гетьманську ідею і відношує її в брукове болото“.

Такі самі побоювання висловлювали нижчепідписаному деякі українські громадяни, в тім числі дуже поважні священники гр.-кат. Церкви, тоді, коли свого часу пропагував гетьманську ідею теперішній Редактор „Нової Зорі“. Але ж і тоді, і тепер я цих побоювань не поділяю. Правда, в сучасних умовах української дійсності гетьманська організація не має засобів примусити когонебудь до послуху і дисципліни. Кожний може писати про гетьманську ідею як хоче, і робити з нею що хоче. Все залежить від його власної волі. Писати, чи це воля добра чи зла, в початках ніхто не є в стані. Бо помилятися може і найліпша людина. Єдиним суддею в цих справах є час. Хто при всіх обставинах остаточно до смерті вірний ідеї, і хто цю ідею не використовує для цілей, з якими вона нічого спільного не має, той має добру волю. Хто її покине, намагаючись використати її для цілей своїх, особистих, цей має волю злу. Але навіть при найгіршій волі одиниці, чи навіть часописи, не думаю, як вищегадані Всесвітні Очі, щоб можна було ідею нашу „втоптати в болото“.

Бо люди злої волі пограбують, покличуть і, побачивши, що користі з цього їм нема ніякої, відійдуть. А люди доброї волі видержать найтяжчі удари, незворушно зв'язані з початковими стадіями кожної творчої ідеї, остануться при ній вірно до кінця життя і як помилки свої власні, так і хвилює зло, зрозуміле сезонними „гетьманщиною“, з Божою допомогою виправлять.

Прощу прийняти вислов високого поважання.
Вячеслав Липинський.
Бадег в Австрії, 12 березня 1929 р.

Війна в Мексику.

З Мексику прийшли вісти, що повстанці побити урядові війська біля Сан Педрі; згинувло 200 воїнів урядової армії, а 300 полонили. В Монтеррей розстріляли редактора одного часопису і кількох співробітників іншого часопису за висловлювання спочувати повстанцям. Кажуть, що повстанці відступають із Тореона. Міністр війни Калес повідомив президента держави, що завоював місто Тореон величезні відділки війська та сподіється за 24 год. зайняти це місто.

В Америці не вірять Девесалі.

„Берлінер Тагеблат“ повідомляє, що станішище американського фінансового дорадника в Польщі захитане, бо в Америці не вірять в оптимістичні Девесалі рапорти про економічне положення в Польщі.

Стоміліонова внутрішня позичка.

Соймова бюджетова комісія прийняла проєкт закону, який уповноважує міністра скарбу випустити внутрішню держ. позичку до висоти 100 мільйонів у золоті з застереженням, що позичку мають зужити виключно на будівельні цілі та буде видавана серіями.

Збірка на дисп. фонд мін-ства військових справ.

Управа Гол. Федерації Польських Союзів Оборони Батьківщини (до якої належить 22 федеральні союзи) у Варшаві видала відозву в зв'язі із скресленням із бюджету мін-ства військових справ на 1929-30 р. около 2 міль. зол. з диспозиційного фонду головного штабу польських військ. У відозві сказано, що бувши військові розуміють, які нещастя спрощає шпільонажа для війська й армії. Засоби для побороювання шпільонажи мусять бути, тому зложить убогі воляцькі сотики та вручать марш. Пільсудському на скреслений фонд. Вкінці відкликаються до серця усіх горожан, що лучаться з ними у журбі за безпеку держави.

Уступки Франції для Німеччини.

Французькі часописи повідомляють, що це цього тижня западе постанова в справі висоти річних сплат. „Пті Журналь“ пише, що Франція поробила в тій справі великі уступки, щоб показати свою добру волю. Щодо реп. банку, то капітали дадуть приватні банки і фінансисти, а не офіц. емісійні банки. Банк цей буде в Брюсселі.

Справа посла Туки.

З Братислави повідомляють, що слідство в справі словаського посла Туки вже закінчене. Небаром відбудуться дві розправи. Спільно відповідатимуть пос. Тука, редактор „Сльовака“ Снаський, секретар словаської нар. партії Мач і секретарка пос. Туки, Голеньова. В другій справі відповідатимуть секретар мадярської клерикальної партії д-р Флякхарт і його співники, обвинувачені в шпільонажі.

Троцький дістане візу до Німеччини?

Берлінська преса повідомляє, що в німецькому уряді помітна прихильна тенденція для полагати просьби Троцького, так, що німецький уряд потратує її як таку, що належить до компетенції прусського уряду. А що прусський міністр внутр. справ заявився прилюдно за призначенням Троцькому дозволу на візд і побут та сказав, що не боїться присутності Троцького в Пруссії, тож ролі німецького уряду обмежиться до удушення в порозумінні з прусським урядом візд Троцькому. Преса запевняє, що Троцький спочатку дістане дозвіл лише на 3-місячний побут для лікування.

Бухарін погодився зі Сталіном.

Московська „Правда“ заперечує вістку закордонних часописів про виступ Бухаріна з попитів і комінтерну. Появу цього заперечення в центральному органі компартії вважають доказом повного порозуміння між Бухаріном і Сталіном.

В Еспанії все в порядку...

Прімо де Рівера сказав представникам преси, що цілий день дementував фальшиві вісти різних закордонних часописів про заворушення в Еспанії. Заповів, що виступити на судову дорогу проти тих часописів перед трибуналами країни, де появилася фальшиві вісти. В Мадриді не діється нічого, що переступало би межі правильного життя і нічого такого не буде діятися. Громадська думка в 99 проц. є на боці уряду.

Завалилося 20 домів наслідком вибуху.

У Клейртоні (Канада) завалилося двацять домів наслідком вибуху динаміту. Дві родини загибли, а дві інші вбиті. Кажуть, що після вибуху забили 6 людей, що спільно вискочили до ята та відіхали дуже скоро. Вибух був біля банку.

На економічні теми.

Чим стоїть краще заграничний хлібороб від нашого.

На кожному кроці приходиться нам стверджувати факт, що заграничний хлібороб умів конкурувати з нашим своїми продуктами на нашій таки ринку, нерескочивши навіть польську тарифову бар'єру. Ось наприклад німецьке нашіня буряків чи городини є нині на нашій ринку тапше, незважаючи на те, що за 100 кг. треба платити аж 71 зол. мита. Очевидно, що це викликає неплатність наших господарств.

Яка тому причина? Комунація для доставки за границю найкраще до того приурочена, а в нас вона є так утяжливана в дороза, що заграничний товар приходить до наших міст скоріше з Англії чи Данії, чим з нашого окруженого болотами села.

Але як може бути така різниця в ціні, коли у нас і земля і робітник тапший ніж там?

У відповідь на ці питання ви готові висловити усі приміти заграничного селянина, які вам лиш на гаду прийдуть, а злих сторін про нашого і на усіх пальцях не помістите: недовірчий, невідчужний і т. д.

Але хто жив хочби навіть в чеському селі, той може вам вираховувати таксамо, скільки злих сторін має чеський селянин. А вже в Німеччині міста так висасали зі сїл найкращі сили, що просто не вміслися тамошні селяни до наших. Хто мав до діла в німецьким селянином, не кажучи вже про швайцарського чи італійського, той напевно завважив, що наш селянин інтелігентніш не то їм не уступає, але навіть їх перевищає. Бо що більше, між нашими хліборобами можна найти самоуків, що мають краще фахове освітання чим заграничні. Вони докладають усіх зусиль до підвищення рентавності, та це їм не їде так, як заграничному селянинові.

Скажете, що наш селянин надто консервативний, так, що найкращі наміри одиниць розбиваються об консерватизм інших.

Та чи це направду лише наша питома риза? Коли будете читати старі німецькі фахові газети, то там будете мати ті самі нарікання на німецьких селян. Це є риза загально людська, не наша питома. А воєж ніх тїх нарікань в Німеччині нема. В чімже лежить те, що заграничний рільник стоїть вище, що він є нашим конкурентом, а навіть має ту перевагу, що його господарка рентавна?

Хто мав пагозу приглядатися тому, як відбувається в Німеччині збут сільсько-господарських продуктів, той мусів завважати, що всі майже продукти приходять до села і відходять лише кооперативним шляхом. Заграничне хліборобство бере над нашим верх тим, що вміє розв'язувати питання доставки і збуту кооперативною організацією. Зорганізованість заграничного хліборобства для перерібки продуктів на купецький товар і для збуту, допродала його просто до мистецтва.

Кооперативні організації стали для там, хлібороба практичною школою. Спрощений кооператив до села трієр, сїлка чи моторова молюла сталися першими учителями уліпшеної хліборобської штуки. В сїл за цими початковими школами прийшли школи вищого ступіня, а саме кооперативи для збуту с.-г. продуктів. Дякуючи їм повстали в Голляндії славіні яринні господарства, в Данії господарства оперті на годівлі рогатої худоби та дробу на місце збіжжів. Господарства зросли до високої інтенсивності і рентавності. Кооперативи абзудили у там селянина зрозуміння кінечности взаємної співпраці, ідею, що в його власному інтересі лежить раціональне індивідуальне живлення худоби, добір пород, будова модерних гноївень, сїльних магазинів, поправа доріг. Кооперативи навчили, що тапше транспорту лежить у масовості збуту, та що лише добрий товар може побити усі інші, бо не пережиртиш нікого, коли раз тобі владється продати підступно злий товар за добрий.

Там вже дійшло до того розуміння, що коли хлібороб не продукує товару так, як цього вимагає кооператива, то є допосаовано до ринкових винок, то ї не має для них ні далекого ні близького ринку збуту, він мусить тратити. Він годиться на те, що кооператива втручається в його приватно-господарське життя, а цей татар підком не є для нього обмеженням свободи. Він погоджується на пропонувану зміну системи в господарстві, усувати неоплатні гаузи. Кооператива викинула з його душі збудовану колись на торі конкуренцію взаємній лавності, неприхильності, нїзроздївності, повільності.

А в нас? Наш селянин до цього зрозуміння не дійшов. Живучи століттями під чужим гнетом, витворив в собі рису вибухлого індивідуалізму так далеко, що зорганізована акція виглядає з його очей амахом на свободу. Усі знаємо швидко

ли, що пера вже нічим не можна відновити багнати сім'я розпадованим голом лише тому, що хтось посміє вимішувати в приватну, байдуже, що безвартісну власність. Тому також приходиться йому ділати організовану. Ось в чому стоїть він нині від організованого.

Та цю хвилю треба безумовно у нашого хлібороба викоринити і поїти в нього проауміння ети організованої праці. Наш селянин, повбавлений покищо можливістю набувати землю. Кличі про землю без викупу чи з викупом є нині для нього пустим звуком супроти твердої правди, що земля усувається йому з рук, бо дрібніша густоти населення, нестачі заробітків, замкненої еміграції, що ціна землі росте, та вартість її розходиться з ціною, як ножі, бо продукція, а тим самим і рентовість лишилася у нас позаду. Наші господарства стають нерентовими! Гроза ще більша в тому, що та продукція не в силі живляти нашого щораз густішого населення.

Тому найвища пора направити усі сили до організованої продукції і абути. Таке практичне вишколювання в кооперативних організаціях буде найкращим підготованням до нових господарських течій, до господарського солідаризму, що вже нині починають заскакувати нас несподіваними, подібно як по 1848 році в часі переходу з панщинного господарства до індивідуального.

Накінень ще одно. Читаючи давніші піменські вітні з їх кооперативних нарад ми знаємо, що в них брали участь не лише хлібороби, але також всілякі „королівські величності“, „експеленції“ та всі дикастерії інтелігенції. А в нас серед кругів інтелігенції ще в нині так мало арозуміння для ідеї кооперативу і значіння для українського народу.

М. Творидло.

Вибори до Торговельно-Промислової Палати.

Участь Союзу Українських Купців у виборах.

На відбутих 16. березня загальних зборів членів Союзу Українських Купців під проводом радника воевідства і начальника Торговельно-Промислового Виділу при цьому ж воевідстві у Львові, п. Каштелевича, якому повірено переведення виборів до Пром.-Торг. Палати, вибрано радником Пром.-Торг. Палати п. Григорія Галузяка, голову „Союзу Українських Купців“. Це перший український радник в Пром.-Торг. Палаті у Львові. Досі ми не мали свого представництва в цій важкій господарській установі, аж оце заходами С. У. К. призначено нам три мандати. Окрім вибраного вже п. Галузяка Гр. ввійде туди ще двох українців в дорожній кооптації.

НОВИНКИ

— Делегатом на Загальні Збори Товариства „Просвіта“ до відома. Хто не одержав карти астулу на Збори „Просвіти“, може її дістати в день Зборів в канцелярії Товариства, Ринок 10. від год. 6.30 рано. При вході на салю карт астулу безумовно видаватись не буде.

— „Вія“ у Великій Миській Театрі. Дня 25-го ц. м. дає трупа „Кооперативу Український Театр“ у Львові під дир. П. Стадника фантастичну оперету „Вія“ у Великій Миській Театрі. Білети можна вже купувати від середи 20-го в касах миського театру. Звертаємо головну увагу на це осіб в провінції, щоб подала заздалегідь про білети, тому, що минулого року при виставі „Ой, не ходи Грицю“ чимало осіб прихиливши в останній хвилині до Львова не могли бути на виставі.

— Вечір хорівих і фортепианових новин. В програму „Вечора українських хорівих і фортепианових новин“, що відбудеться дня 20. ц. м. (в середу) в салі Т-ва Лисенка, увійдуть нові невиконані досі хоріві твори: Козичького: „Нова Атлантида“ (фуга), Кишакевича: „Сосна“, Леонювича: „Літні тони“ і „Людолом“. На особливу увагу заслуговують Н. Нижанківського „Галочки“ (вір нагороджений премією „Львівського Бюро“ в р. 1927) і дві хоріві мініатюри до слів Шевченка великим талановитого київського композитора Л. Ревуцького: „Ой, чого ти почорніло“ і „У перетину ходила“. Із літератури фортепіану маємо в програмі між іншими тожог Ревуцького два прелюди Ес-дур і Б-моль, Костенка „Поєму“ Ес-моль і „Меланхолійний Етюд“ Б-моль та В. Барвінського: „Імпровізацію“, які будуть виконані в двох точках п'яністками п. Д. Гординосю і п. Д. Герасимовичівною. Білети продаються в п'янітарії Шевченка.

— Літ тале поволі. Погідне небо в останніх днях іде в парі з приморозками, що не дають танути кригам з весняною швидкодією. Все ще маємо зиму. Сніг тале між 10-ю год. зранку і 5 год. пополудни, а під вечір знову замерзає. Сильні вітри висушили всі кадабани. На ріках криги ще не рушилися з місця. Якщо температура палати-

ме поступенно, тоді є надія, що оминемо катастрофи повені.

— Нахабний адвокат. Пишуть нам: Д-р Сальо Авербах, адвокат у Сокалі, назвав адвокатів українців „хамі“. Заскажений до суду за обиду честі боронився д-р Сальо Авербах тим, що слова „хам“ не відносив він до адвокатів українців, а до селян. Наші селяни повинні знати про це і ні один із них не повинен переступити порога його хати.

— Нема хліба, їдьте булки. Більшість приватних пекарень у Львові продовжує страйк, домагаючись підвищити магістратської тарифи. Власники млинів не хотять пролавати муки по офіційній таксі (54 сот.), лише по 56 сот. за кіло житньої муки. А органи влади не мають змоги примусити їх до продажі. Тому в місті почуватись нестача хліба; зате булок є доволі.

— Проект на зразок „дешевих домі“. Варшавська міська рада нашла таку нову ідею для підтримки громадських фінансів: особи, що входять до ресторанів і каварень мають купувати білет вступу. Багато краще було би, якби такі білети пролавали гостям при виході. Тоді можна би підвищити їх ціни, бо вийти з льокалю важче, ніж увійти до нього.

— Уряд на допомогу літературі. Міністерство освіти у Варшаві утворило окрему інформаційно-оцінкову комісію для літературних справ, до якої має ввійти 15 найвідзначніших письменників і інших робітників пера. Перше засідання цієї комісії збереться 20-го ц. м., а першою зі справ денного порядку буде утворення „Академії літератури“. Справа польської Академії на зразок париської чи берлінської дала від кількох літ привід до гострої дискусії в пресі. Найслабший її пункт у цьому, що в останніх роках померли великі польські письменники, які могли би бути стовпами цієї Академії: Жеромський, Пшибишевський, Каспровіч, Раймонт. Якщо така академія матиме 30—40 членів, не обійдеться вона імовірно без участі наймолодшого покоління поетів, які могли би на таку почесність зажадати добрих 20 літ. Наймолодший французький академик має 60 літ!

— Катастрофи. У Парижі згоріла дерев'яна закрістія церкви Сакре-Кер на Монмартрі вартості 150.000 фр. — В японській місті Санію вишов зі шни поїзд; є 20 жертв. — У норвеській пристані Ставнгер згоріло 6 великих складів.

— Річні вістки. Радиский уряд не дозволив синові Троцького виїхати з Москви, щоб відвідати свою рідню на чужині. — Бувш. ромуська королева Марія зустрілась у Парижі зі своїм сином Карлом, бувш. наслідником престолу. — Мадяський князь Віндшгред засуджений на 4 роки тяжких робіт за фальшуванням франків, агодом звільнений амністійним законом, почав акцію для реабілітації своєї особи. — В еспанській місті Хересі відкривють пам'ятник диктаторові Прімо де Рівера, в присутності короля. — Штокгольм дає в дарунок князю Марті, що виходить за норвеського наслідника престолу, діамант з 956 брилянтами. — Один американський колекціонер з Нью Йорку купив портрет Юліана Медічі кисти Рафаеля за 15 міль. франків. — Париська артистка Мод Люті обезпечила свого улюбленого гончого пса на 1 мільон фр. від небезпечного випадку; пса переїхало авто і артистка дістане мільон. — Фабрика літаків у Дюссельдорфі підготувала найменший і найдешевший зразок літака на двох пасажирів у розмірі площини на 8 метрів за 4000 марок.

— З шостою під ринку. Львівський „Дзеник Людови“ передає таку новинку: У Кракові знали кілька літ тому молодого фанатичного комуніста, робітника Павла Серанкевича, ідею людини. За комуністичну пропаганду присудили йому 10 літ в'язниці. Вийшовши з в'язниці він виїхав до Москви. Тепер прийшла звістка, що його розстріляли як троцькіста.

— Пів мільона за Шекспіра. У Лондоні купив цими днями поїсь ш-йорський книголюб комплект збірних творів Шекспіра в 1-ім виданні. Цікаво, що про існування такого примірника майже ніхто не знав, бо він був збережений у приватній бібліотеці одного англійського пера, а відкрили його аж після смерті цього пера. Американськ заплатили за цю рідкість 450.000 золотих і кожної хвилини дістане за неї більше, зваживши, що Шекспірівські перші видання є „білими круками“.

— Честь для Жани Д'Арк в Англії. У графстві Саррей мають збудувати костел присвячений імені незвино спаленої французької національної героїни, „Орлеанської Діви“. Дейлі Нюс ки-нув цю думку, а між католиками в Англії йде складка на цю ідею. Забули англійці, а може хотять затерти свою провину, що вони самі спалили Жанну Д'Арк.

— На основі ухвали Виділу скликається звичайні Загальні Збори „Союзу Українських Адвокатів“ у Львові на суботу 23. березня 1929 р. год. 10. перед полуднем, у великій салі „Української Бесіди“ у Львові, при авл. Ретовського ч. 22.

І пов. з отсим предметом нараді: 1. Привіт, вігослосить президент товариства. 2. Відчитання протоколу останніх загальних зборів. 3. Відомлення Виділу товариства: а) загальне тов. секретаря д-ра Льва Ганкевича; б) реф. делегатів тов. д-ра Р. Домбчевського; в) реф. Колегії редакційної тов. д-ра М. Глушкевича; г) скарбника тов. д-ра Мих. Терлецького; д) референта фонду підмоги тов. д-ра А. Говикевича. 4. Відомлення Контрольної Комісії. 5. Вибори президента і віцепрезидента зпоміж членів адвокатів, стало замішаних у Львові і 10 членів Виділу; вибір 3 членів Контрольної Комісії і вибір одного делегата для береження інтересів кандидатів адвокатури. 6. Внески членів, які на 6 днів перед Загальними Зборами аголошено Виділові на письмі. 7. Запнті і пояснення. — Львів, 2. березня 1929. — Д-р Кость Левинський, президент, Д-р Лев Ганкевич, секретар. 1645 1-1

3 судової салі.

Під замігом кольпортування летючок.

В понеділок 18. березня ц. р. відбувалася даліше розправа перервана в понеділок 11. ц. м. проти трьох обвинувачених, а саме: Кости Огородника, молодого селянина, Юліана Гомовського і Степана Новицького, обох студентів техніки у Львові, яких прокуратор обвинувачував за злочин головної арази по думці § 55 ц. к. з. і порушення публичного спокою по думці § 65 а. к. з. тому, що вони кольпортували летючки УВО протидержавного змісту в листопаді 1928 р. у Фалшій пов. Стрий. На салі досить багато шквалові публіки. Розправою проводив радн. Ангельський, як воянти засідали радн. Згуральський і Міхалі. Обвинувачував прок. Гіртлер. Обв. Огородника і обв. Гомовського боронив обвр. д-р Старосольський а обв. Новицького обвр. д-р Ганкевич.

Перестушаний нині головний свідок Омгович, поліцай з Морштина своїми зізнаннями до розправи вічого нового не вініс. Зізнав, що підчас ревізії в Огородника знайдено в кишені його куртки 19 летючок, обсто стільки, скільки одержав обв. Огородника від обв. Гомовського.

Описав провідан. Ангельський відчитав шість головних питань, по два відносно кожного обвинуваченого в тому напрямі, що обвинувачені кольпортували летючки УВО, якими наклепували до домашньої війни в державі, ширили ненависть і погорду до польської держави.

Оборона поставила внесення, щоб трибунал поставив ще три побічні (евентуальні) питання а угадженням § 56 пресового декрету і § 302 к. з. тому, що обвинувачені лише кольпортували летючки, не знаючи їх змісту і тимсамим не могли допуститись злочину головної арази ані порушення публичного спокою.

Трибунал по нараді принав три евентуальні питання з припоровленням § 56 пресового декрету. Зате відкинув другу частину внесення оборони.

Після того промовляв прокуратор Гіртлер і піддержував тези акту обвинувачення.

Промови оборонців.

Обвр. д-р Старосольський абивав у своїй промові тези акту обвинувачення. Доказував, що в тому випадку не може бути навіть мови про злочин головної арази, хіба в крайньому випадку може заходити злочин порушення публичного спокою. Тут не заходить навіть виступ словиний, який є ще дуже далеким від злочину головної арази, бо обвинувачені не поширювали тих летючок між окруженим.

Обвр. д-р Ганкевич підніс у своїй промові ще інші об'єктивні докази на те, що в тому випадку не заходить злочин головної арази і порушення публичного спокою, хіба переступлення § 54 і 56 пресового декрету. Бо в дні 1. листопада кожного року, як у дні українського національного свята, кожний українець агадує про недавнє минуле та може при тій нагоді подумати і помяти про радісну хвилину національної свободи, може прочитати навіть летючку, яких видається дуже багато. Але тоді може зайти лише переступлення принципів § 54 і 56 пресового декрету. Так було з обвинуваченими, які одержали летючки, але ніде їх не поширювали і навіть не знали їх змісту.

Предс. Ангельський вігослосив резолю і тоді судді присягли пішли на нараду. По пів годинний нараді відчитано вердикт, який потерпів відносно обв. Гомовського і обв. Новицького лише порушення публичного спокою, а відносно обв. Огородника переступлення принципів § 56 пресового декрету.

Описав прок. Гіртлер домагався покарати обв. Новицького і обв. Гомовського по думці § 65 а. к. з. і обв. Огородника по думці § 56 прес. дек.

Присуд.

По нараді трибуналу оголосив предс. Ангельський такий присуд: обв. Новицького засуджено

на 1 (один) рік а обл. Гогольського на 10 (десять) місяців тяжкої в'язниці, загостреної твердим ланцюгом два рази протягом часу карі. Обл. Огородників засуджено на 3 (три) місяці тяжкої тюрми. Всім трьом почислено салічний арешт. Тому обл. Огородників вибде вже на волю.

Селяни зі села Гребенне перед судом.

В понеділок 18. березня ц. р. почався розправа перед трибуналом проти 22-ох селян зі села Гребенне пов. Рави Руської, яких прокуратор обвинувачує за злочини порушення публічного спокою по думці § 81 і 87 к. з.

Розправою провадить радн. Бендешевський, а як позанті засідають радн. Махук і Тертілз. Обвинувачує прок. Лішт. Боронять обор. д-р Глушечев, д-р Павенський і д-р Залць.

Акт обвинувачення каже, що обвинувачені підчас страйку в дні 12, 13, і 14 жовтня 1928 р., побили страйкотів і ставили опір поліції тим, що не хотіли розійтися до дому на її домагання. Тому допустилися злочини порушення публічного спокою по думці § 81 і 87 к. з.

Переслухано всіх обвинувачених, з яких 11 відповіли з вільної стони, а 11 сидить у тюрмі. Обвинувачені до нині не почувались. На тому перервано розправу до середи, 20 березня ц. р. до 9 год. рано. З розправи подамо докладний звіт.

Дописи.

СТАНІСЛАВІВ. (Проскура в т-ві „Зоря“). — Анкета. — Прашання проф. Кисілевського. Заходом рем. т-ва „Зоря“ відбулося у нас дня 10. ц. м. свято проскури. Було воно в Станіславіві небуденною подією. Не зважаючи на тріскучі морози, зібралось на цьому святі велике число громадян різних кругів і станів, жінок, муштин, молоді. Звеличали це свято своєю присутністю Преосв. Григорій Хомишин, що прибув в оточенні майже цілої капітули й духовенства та посвятив про-

скуру. Владика своєю появою в гурті передоху громадян викликав ширшу радість, що малювалася на ликах вібраних. Зазналися, що до стола зівсїа народина рідня, сильна кріпкою вістола й однодушністю, безпечна під крилами свого пастири. Владика не ошускав своїх вірних до кінця свята. Розмовляв зі всіми, цікавився ріжними справами, словом: присутні малих громадливо якнайбільше потребує його помочи й поради. Т-во „Зоря“ має велику заслугу, що вміло узадити таке гарне свято й задовольти всіх. В часі свята повсталло багато ріжних проєктів, що ждуть виконання. Та найважнішим з них є будова ремісничої бурси в Станіславіві. Ремісничі бурси, що мають обняти опіку над молоддю, яка рік-річно припливає зі сіл до міст і тут винародовлюється, є конечні. Без бурс нема мови про забезпечення нашого елементу по містах. — Того самого переконання набрали присутні на анкеті, що відбулася заходом ріжних товариств дня 10. ц. м. Зібрані на анкеті громадяни рішили приступити до будови ремісничої бурси в Станіславіві. З тою метою вибрано комітет, що має займатися збиранням гроша й переведенням будови. В часі дискусії витворився загальний погляд, що з будовою ремісничої бурси тісно зв'язється реалізація клича „Свій до свого“. Без його переведення в практиці не може устоятися наш купець-ремісник ані промисловець. Тому узхвалено солідарно піддержувати своїх людей, бо в противному разі вони або перейдуть в чужий табір або поквитають міста, а тоді наш труд над будовою й вихованням молодого нарібну буде даремний. Рівнож підчас анкеті виявилось, що багато наших людей, іноді й передових патріотів, поміщую свої гроші в чужих банках і касах, а містим наші власні каси не можуть задоволяти грошових потреб сільського населення, що в біді не дістає позички у своїх, іде до чужих і там підпадає під їх вплив. Порушено в часі анкеті також незвичайно важну

справу переведення поголовної ошадності. Скликаючи анкета була дуже на часі; вона довела до того, що деякі проєкти переведено в діло. Добре було б такі анкети скликувати частіше. — Дня 3. ц. м. прашало станиславівське громадянство свого доброго члена й робітника на суспільній ниві, проф. д-ра Костя Кисілевського. Проф. Кисілевський належав до рідких одиниць на нашому ґрунті. Знаменитий педагог, ширий опікун і прихильник шкільної молоді, посвячував весь час для неї. А позанті брався заодно з запалом до всієї громадянської праці, до якої його ангажовано. Рідкий оптиміст, заодно вносив охоту до праці в ті круги, серед яких доводилося йому працювати. З жалем прощаємо заслуженого молодого громадянина й бажаємо йому тієї симпатії у Львові, якою тішиться у нас.

Нові книжки й журнали.

„Український Купець“, місячник українських купців і промисловців. Видає Вид-во „Рекорд“ у Коломиї. Рік I. Ч. 1. Коломия, за березень 1929. Місячник робить симпатичне враження. У програмі статті редакції започинає працю над розробленням ідеології нашого купецького стану. Крім того приносить ще число багато практичних вказівок і теоретичних міркувань на торговельні теми, що без сумніву зацікавляють широкий загальний купецтва.

„Жіноча Доля“, двотижневик для українського жіноцтва. Рік V. Ч. 6. Коломия, 15. березня 1929 р.

„Чорноморе“, журнал українських студентських братніх корпорацій. Рік вид. 2. Ч. 2 (5). За січень-лютий 19.9. Варшава.

„Вісти“ спілки інженерів та техніків українців емігрантів у Польщі. Виходить у Варшаві у літографованому виданні. Рік вид. I. ч. 2. За січень-лютий 1929.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Мисиний театр:
Вікторок 19-го, г. 3:00 попол. „Пан Дамас“, комедія.

Вікторок 19-го, г. 7:30 веч. „Ксюндз Марек“ Словачького.

Середа 20-го, г. 7:30 веч. „Двох павів Б.“

Четвер 21-го, г. 7:30 веч. „Борис Годунов“ (40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 178